

A munkaidő kihasználása

Vizsgálja a népi ellenőrzés

Két évvel ezelőtt az MSZMP Politikai Bizottsága határozatot hozott a munkaidőalap kihasználásának országos felméréséről. Ennek nyomán a Csongrád megyei pártbizottság is kijelölte a megyei feladatokat, megvizsgálta a munkaerőhelyzet várható alakulását, az V. ötéves tervben. A Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság — a párt- és tanácsi szervekkel együtt — 18 gyár és szövetkezet munkaerőhelyzetéről készített értékelést, és tett javaslatokat a munkaidőalap hatékonyabb kihasználására. Most, 1979 áprilisában a NEB utóvizsgálatokat kezdeményez majd az érintett vállalatoknál; kielégítő volt-e a határozat végrehajtása?

A napokban kezdődő ellenőrzésekhez a NEB a vállalatok társadalmi szerveinek segítségét kéri. Az együttműködés első lépéseként tegnap délelőtt a Szegedi Ruhagyárba hívták össze a 14 szegedi, a kettő vásárhelyi és az egy-egy szentesi, illetve csongrádi üzem képviselőit, hogy tájékoztassák őket a Csongrád megye munkaerő-gazdálkodásáról szóló 1978-as pártvégrehajtóbizottsági állásfoglalásról, a NEB utóvizsgálatai céljáról, és a velük kapcsolatos feladatokról. A tanácskozáson részt vett dr. Gyórfy László, a megyei pártbizottság gazdaságpolitikai osztálya osztályvezető-helyettese és Kovács Sándor, az SZMT titkára is.

Az év végén

Népszámlálás

Az Elnöki Tanács törvényerejű rendelete alapján az év végén általános népszámlálást kell tartani. A munkálatok előkészítése megkezdődött. A Központi Statisztikai Hivatal megbízottai ezekben a hetekben keresik fel a házfelügyelőket, a gondnokokat, a lakónyilvántartó könyvek vezetőit, a hatlakásosnál kisebb épületekben pedig közvetlenül a lakókat, hogy lakásonként a bérlo — a tulajdonos —, nevét és az ott lakók számát összeírják.

A Központi Statisztikai Hivatal megbízólevelével jelentkező összeírókat fogadják bizalommal. Lakásonként adják meg a bérlok nevét, és az ott lakók számát. (MTI)

Tudni jó

Nem először hallani, hogy nem érdemes tanulni. Legföljebb bizonyítványt szerezni érdemes, de azt se mindig. Hányan hivatkoznak arra, hogy senki meg nem kérdezi, úgy kanalizálták-e át érettségén, vagy saját erejével jutott át a túlsó partra. A lényeg, hogy átjutott. Diplomát szereztél? Ki kíváncsi rá, mennyit tanultál érte? A lényeg az, hogy száma legyen, mert a számot egyszer-egyszer föl kell írnod valamilyen kérdőívre, ha egy állás küszöbét át akarod lépni. Aki hittel vallja, hogy nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk — az nem tanul, mert az életben semmi szükség nincsen rá. Az életben csak a pecsétes írás számít. Kaparj össze valamilyen bizonyítványt, és boldogulsz! De ennél is jobban megy a sorod, ha papiros után se futsz. Minek törnéd magad? Többet kereshetsz, ha jól hord a szimatod.

Régi tanítványommal találkoztam egyszer. Csöndes volt mindig, jámbor, akármit kérdeztem, csak mosolygott, de nem felelt. Azóta természetesen fölött, és csalódos ember, komoly dolgokról beszélgetünk tehát. Kérdezem a fizetését, megmondja. Visszakérdez: és a tanár úr? Hajszálra annyi, mint hajdani leggyöngébb tanítványomé. Kellett nekem tizenhat évet átszórni az életemből az iskolapadban? Tanítványként soha nem voltam a legutolsó, talán többre is vihettém volna, mint Jóska.

Amikor mi tanulni kezdtünk, még ez volt a jelszó: tanulni érdemes! A népi bölcsesség még hozzátette: azt nem vehetik el tőled, amit tudsz, akármerre fordul a világ. Hogyan lett ebből a visszajár?

Azok is sokan vannak, akik állítják, munkaerőgondjaink akkor tudnánk hatékonyan segíteni, ha egy csomó gyereket nem a továbbtanulásra, hanem a fizikai munkára bízhatnánk. Ha mindenki professzor akar lenni, honnan vesszünk tehetséget, péket, postást vagy utcaseprőt?

Benne forgunk egy nagy gubancban, próbáljunk meg kibújni belőle. Egy nap számos megkeres kétszáz forintot, és a feje se fájt. A házasszony reggel megkérdezi, mit kér ebédre. Húst hozzon, vagy csirkét vágjon? Az ital pedig ott áll a meggyfa tövében, annyi, amennyi kell. Azelőtt? Ha valaki nem jól dolgozott, megnézhetette magát. Most? Ha valaki nem elég kedves a napszámoshoz, biztosra veheti, többször nem jön el.

Van néhány szakma, amire kevesen vállalkoznak, tehát meg kell fizetni. Azt hiszem, ilyen mindig lesz, sőt egyre jobban kell megfizetni. Aki tehát így akar sok pénzt keresni, megteheti. Szívem szerint mégis arra bízhatnék minden fiatalt, tanuljon, amennyit csak tud. Sok tanult emberre lenne szüksége az országnak? Nem igaz. Olyan kellene sok, aki tud is, nemcsak tanult. Minden pályán nyert ügye van annak, aki a legtöbbet tudja.

Sokan kérdezhetik most, ez valóban elhiszi, amit mond? Amit följebb írt, mind igaz, ez viszont szöges ellentéte, tehát nem lehet igaz. Az eke szarvához — csúfondáros ispáni beszéd szerint — annyi is elég volt, hogy beálljon a bérés az eresz alá, ha esik az eső. Milliőkat ér most egy traktor, teljes felszereléssel, van gazdaság, ahol érettségi bizonyítvány nélkül nem ülhet senki a nyergébe. Ki tudná megjósol-

ni, a mostani dobantótól mennyire ug-runk húsz-harminc év múlva? Pedig arra most kell fölkészülnünk, ami akkor vár ránk. A sokoldalúan képzett, művelt, és bizonyos dolgokhoz különösen értő emberek ázsíója föltehetően óriásira növekszik. Aki most húzódik el az iskolától, vagy csak a töle nyerhető tudomány alsó lépcsőjéig jut el, későbbi lehetőségek egész sorát hessenti el magától. Aki nem az iskolának, hanem magának, saját holnapjának tanul — az most igen sokat tanul.

Azok is sokan vannak, akik az iskolapadból csak az íróasztalt látják. Akták aszalására gyöngébb képességű ember is elég, vagy az is fölösleges. Aki a paragrafusokból csak azt hámozza ki, mit miért nem szabad megcsinálni, mit miért kell visszautasítani, és esze kereké ritkán fordul oda, ahol a megoldás útja vezet, föltehetően nem sokáig boldogul. Az előkészítések várhatóan minden területen akkora szerephez jutnak, hogy oda nagyon okos emberek kellenek. Különben összemlik a ház, leszakad a híd, és görbe lesz a vasút. És a terv megvalósítói? Sok jól képzett ember kell oda is, mert azt sem bírjuk sokáig, hogy most is bütykölünk azon, amit két éve már használnunk kellene. Az akadályok bejelentése, az „objektív” okok jelentésbe foglalása séma szerint mehet — amíg mehet! —, azok elhárítására, vagy inkább megelőzésére azonban kevés a sablon. A sémához rakasz kódó embert föl kell váltania az alkotni, teremteni tudó emberi észnek.

Ha eddigi utunk lépcsőfokait nézzük, és így következtetünk a holnapra, biztosra vehetjük, a félművelt emberek előbb-utóbb háttérbe szorulnak ott is, ahol még eltengődnek valahogy. Ha most arra utazik valaki, hogy csupán átmenni elég a vizsgán, sokat tudni nem nagyon muszáj, azt hiszem, hamar rájön, ennyit is fölösleges volt tanulnia. Mert ennyivel valóban nem jut messzire. Hamarosan észreveszi, élete legnagyobb lehetőségét szalasztotta el, amikor „dekázott” pedig tanulhatott volna. Az ilyen ember történeti kezd, könyököl, kapaszkodik, egyszer aztán rájön, hogy lemaradt.

Csak azt ne higgye senki, jól megy annak a sora majd, aki viszont minden időt kihasználta, és minden elérhető tudományt a fejébe gyűjtött. Miért éppen neki kellene keveset dolgoznia? Ha ő húz egy vonalat, aranyat ér, erről mondana le, aki tanulási költségeit fedezte? A tudomány arra való, hogy használják.

Ez a racionális szemlélet azonban hamar elvezet a „kitenyésztett” ember fogalmához. Csak azért kellene sokat tanulunk, hogy praktikus ésszel gondolkodó alkalmazottak legyünk? Ép elmével nem jutathunk ide a gondolatör végén. Az okos ember különb, mint a többi, ha igazán okos. Ha valóban emberebb ember akar lenni valaki, olyan, aki sok mindent tisztán értelmezni képes, olyan, aki sokféle hatásra rezdülni tud, akiben a gondolatnak és érzésnek is visszhangja támad — azt hiszem, neki még többet kell tanulnia. Hamar rájön az ember, tanulni azért érdemes, mert tudni jól!

Horváth Dezső

Kémények „doktorai”

Fülöp Szilveszter és Sütöri László kéményvizsgálók biciklin karikáznak a távoli házakhoz. Mindketten a városgazdálkodási vállalat dolgozói.

— Néha megtakaríthatnánk az utat — kezdi Fülöp Szilveszter —, de némelyik ember úgy tesz, mintha nem tudná, mire jó a kémény. Akadt olyan eset, hogy a kéményajtót kivették és a koromszakban tüzeltek. Persze nem volt huzat, és a füst szállt mindenfelé. A ház lakói panaszkodtak, mi meg nem tudtuk, bosszankodjunk-e, vagy nevéssünk ek-kora felelőtlenségen.

— Nagyon vártuk magukat — szól az idős asszony az ajtóból és botjával arrébb kopog. A szobában nem fűt a gázkonvektor. Villanyfűzőn melegszik a tea.

— Már a gázosoktól is voltak kint. Azt mondták, biztosan a kémény rossz — adja tudtára a látogatóknak az éltes házigazda.

A kéményvizsgálók az emeletre, majd a padlásra mennek. Kiderítik, hogy honnan csatlakozik még kályhacső a kéményhez. Sütöri László a padlásra marad. Fülöp Szilveszter pedig sárgásbarna port szór újságpapírra. Meggújtja és a koromszakba dobja. Azután recsegni kezd az URH-készülék. A padlásról adó-vevő jön az üzenet, hogy a füst a járaton száll fölfelé. A huzatmérő készülék is megfelelő értéket mutat. Vagyis semmi baja a kéménynek. Az eredmény azonban nem nyugtatja meg a háziakat.

— Mindig érezzük a füstszagot, ha fűtünk. Lehet, hogy átszivárog a falon. Az ablak alá kellene tenni a gázkályhát. Akkor az udvarra füstölne. Ráadásul jobban elférnének a szobában is — mondják.

Fülöp Szilveszter kitér a vita elől: — Erről az IKV dönthet. Mi csupán javasolhatunk.

— Jöhetnek még hideg éjszakák. Mi pedig a kályhacső nyílását is begipszeltük — sopánkodik az idős házaspár.

Úgy tűnik, ennek az ügynek a végére nem lesz könnyű pontot tenni.

— Előfordul a régi házakban, hogy megreped a kémény, vagy az oldalán nagyobb rés támad. A műszerekkel még olyankor is meghatározhatjuk, honnan szivárog a füst, ha csak a fal színeződik el. Többnyire az IKV-házakhoz hívnak bennünket. De a kazánok működését is ellenőrizzük. Ez a legkorszerűbb vizsgálat, amit el tudunk végezni — tájékoztat Fülöp Szilveszter.

Érdekes kályhacsőképződményt „tanulmányozhatnak” a kéményvizsgálók az egyik Petőfi Sándor sugáruiti lakásban. Az olajkályhát és a fatüzelésű kályhát ugyanazzal a füstcsővel kötötték be a kéménybe.

— Szabálytalan — állapítja meg Sütöri László. — A kémény nem bírja elvezetni ezt a rengeteg füstöt. Az pedig könnyen elfojthatja az olajkályhát.

A Kazinczy utcai óvodához a legmodernebb műszerekkel vonulnak ki a tüzeléstechnikai részleg emberei. Hol van már a hagyományos kéményseprők csökefélé és a többi régi szerszám? A fiatalok is — érthető módon — inkább

vonzódnak a tüzeléstechnikához, mint a kéményseprő-foglalkozáshoz. Az elmúlt években egyre kevesebben jöttek az utóbbi pályára.

A kéményvizsgálók megméri a kazánból távozó füstgázok hőmérsékletét, összetételét, koromtartalmát. Mindebből arra következtetnek, hogy tökéletes-e az égés, hogy jól működik-e a kazán. Vigyáznak arra is, nehogy észrevétlenül visszaáramoljon a füst, mert könnyen életveszélyes lehet. A rendszeres ellenőrzés nemcsak a fűtőberendezések élettartamát növeli, hanem az energiatakarékosságot is szolgálja.

Jámbor Ernő

Húsvétra

Változatos kínálat

Az üzletek már hetek óta kínálják a húsvéti csokoládéfigurákat, s március végén feltöltötték füstölt hússal is a boltlátozókat. A kereskedelem minden előkészületet megtett a húsvéti élelmiszervásárra. A rendelkezésre álló árumennyiség színvonalas ellátást tesz lehetővé. Az előző évek tapasztalatait felhasználva a tartósabban tárolható árúkat előre szállították az üzleteknek, amelyek megfelelő tartálékokkal néznek a vásár elébe.

Ezen a héten országosan 780 vágos hús és húskészítmény kerül forgalomba, 6,6 százalékkal több mint tavaly, amikor minden igényt kielégítettek. A tökehúsból 84—85 százalék lesz a keresettebb sertéshús, és bő-séges a füstölt hús — a

csontos és kötözött sonka, a lapocka, a csülök — kínálata is. A baromfiar a tavalyi 155 vagonos forgalommal szemben 10 százalékkal több baromfit — a csirkén, a pulykán és a tyúkon kívül pecsenyekacsát és kövér libát is — szállít az üzletekbe. A húsvéti sonka mellé jut elegendő tojás. Miután éppen az ünnepekre alakult ki az utóbbi évek legalacsonyabb tojására, minden eddiginél nagyobb keresletre, mintegy 13—14 százalékos forgalomnövekedésre készültek fel.

A tavalyinál ugyan kevesebb idényárut gyártott az édesipar, az összetétel azonban jobban megfelel az igényeknek, így a kisebb mennyiség is elegendőnek ígérkezik. (MTI)

Tavaszi kenderáztatás

A tavaszi időjárás beköszöntésével megkezdődött egyik fontos ipari növényünk, a kender feldolgozásának első szakasza, az áztatás. Az ősszel betakarított sok száz ezer mázsa kender óriási kazlait most megbontják, s a kévéket termálvízzel töltött betonmedencékbe helyezik. Így távolítják el a baktériumok, „közreműködésével” — a rostokat összekötő pektint, hogy megkönnyítsék a tiloló- és egyéb feldolgozó gépek munkáját.

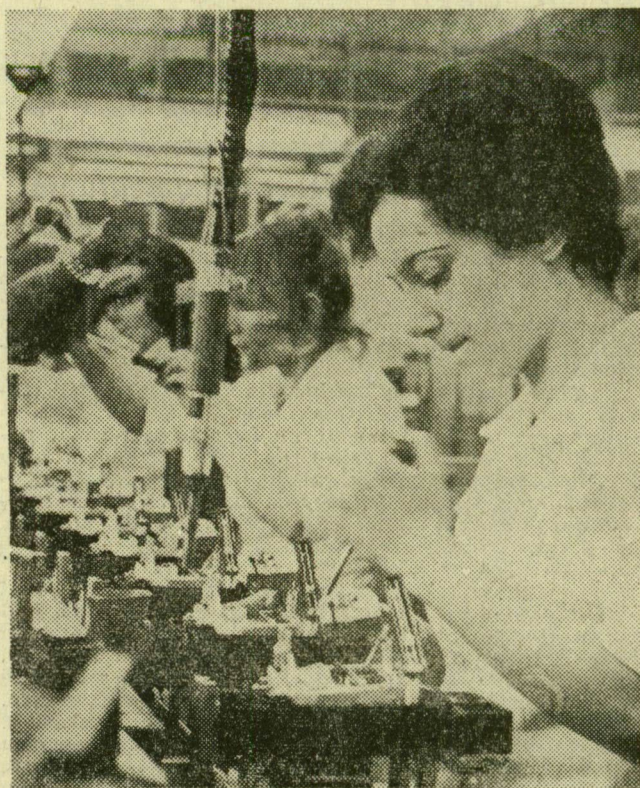
A Kenderfonó és Szövőipari Vállalat szakemberei

kísérletekbe fogtak az áztatás idejének csökkentésére, termelékenységének fokozására. A szovjet gluchovi kutatóintézetől átvett módszerrel, úgynevezett keringtető szivattyúkkal az áztatóvízbe „pótlevegőt” juttatnak, amely elősegíti a kenderkévéken levő szerves anyagok, szennyeződések elbomlását. Így nem kell az áztatóvizet állandóan cserélni. Ennek a víztakarékosság mellett az is előnye, hogy az áztatóvízzel nem „öntik ki” az előzőleg már kitenyésztett és a hasznos munkára fogott

Kereskedelem

A magyar—amerikai kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről, a magyar—jugoszláv határ menti kapcsolatokról tárgyalt a többi között tegnap, hétfőn délelőtt a győri Richards gyárban a Magyar Kereskedelmi Kamara nyugat-magyarországi tagozatának elnöksége.

Új szerelősor

A Ganz Műszer Művek gödöllői árammérőgyárában az idén mintegy négyszázezer darab egyfázisú árammérőt gyártanak. Ennek a mennyiségnek több mint ötven százalékát exportálják. A gyárban a termelés hatékonyságának növelésére új szerelősort helyeztek üzembe.

D. B.